

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Höjd mervärdesskatt på vissa reparationer

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen avser ändring i mervärdesskattelagen (1994:200) genom förslag till höjd mervärdesskattesats från 6 procent till 12 procent på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorian uppges att förslaget följer av en överenskommelse mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna. Partierna har kommit överens om att mervärdesskatten för reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne ska höjas från 6 procent till 12 procent.

Under rubriken för gällande rätt uppges att de skattesatser som tillämpas i Sverige framgår av 7 kap. 1 § mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML. Normalskattesatsen är 25 procent. Dessutom tillämpas två reducerade skattesatser på 6 procent respektive 12 procent. Av 7 kap. 1 § tredje stycket 13 i ML framgår att mervärdesskatt tas ut med 6 procent för reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne. En reducerad skattesats på dessa reparationer har tillämpats sedan den 1 januari 2017 då skattesatsen sänktes från 25 procent till 12 procent. En ytterligare sänkning av skattesatsen från 12 procent till 6 procent gjordes den 1 juli 2022.

I konsekvensutredningen uppges att syftet med förslaget är att öka enhetligheten i mervärdesskattesystemet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I promemorian uppges att mervärdesskatten är en effektiv skatt och bör värnas som intäktskälla för staten. Vidare uppges att utgångspunkten därför bör vara enhetlig mervärdesskatt och tillämpning av normalskattesatsen 25 procent. För att öka enhetligheten i

mervärdesskattesystemet bör, enligt förslagsställaren, mervärdesskatten för reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne höjas från 6 procent till 12 procent. Den höjda skattesatsen från 6 till 12 procent medför, enligt förslagsställaren, att dessa tjänster behandlas mer likt varor och tjänster som beskattas med normalskattesatsen 25 procent.

Vidare uppges att EU:s direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet) ger medlemsstaterna rätt att tillämpa normalskattesats på lägst 15 procent. Det anges också att medlemsstaterna får tillämpa högst två reducerande skattesatser som inte får understiga 5 procent. Det uppges framgå av mervärdesskattedirektivet att en reducerad skattesats får tillämpas på "tillhandahållande av reparationstjänster av hushållsapparater, skor och lädervaror, kläder och hushållslinne (inbegripet lagning och ändring)" och även på "leverans av cyklar, inbegripet elcyklar, samt uthyrning och reparation av sådana cyklar."

Vidare framgår att eftersom mervärdesskatten är en skattebas med förhållandevis små snedvridande effekter bedöms det samhällsekonomiskt effektivt att öka enhetligheten genom att höja den nedsatta skatten på vissa reparationer. Ett alternativ hade, enligt förslagsställaren, varit att lämna den aktuella mervärdesskattesatsen oförändrad, men då skulle inte den avsedda effekten uppnås.

Regelrådet finner att med hänsyn till förslagsställarens begränsade handlingsutrymme och med tanke på att ärendet är en politisk överenskommelse är redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd tillräcklig och därmed godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen uppges att skattesatser på mervärdesskatteområdet regleras i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). Det anges att direktivet har ändrats genom rådets direktiv (EU) 2022/542 av den 5 april 2022 om ändring av direktiv en 2006/112/EG och (EU) 2020/285 vad gäller mervärdesskattesatser.

I promemorian uppges att medlemsstaterna enligt artiklarna 96 och 97 i mervärdesskattedirektivet ska tillämpa en normalskattesats på lägst 15 procent. Vidare framgår att medlemsstaterna enligt artikel 98.1 i direktivet får tillämpa högst två reducerade skattesatser. De reducerade skattesatserna får inte understiga 5 procent. Förslagsställaren redovisar de detaljerade bestämmelser avseende reparationstjänster m.m. som finns i bilaga III i mervärdesskattedirektivet.

Det uppges att normalskattesatsen i Sverige är 25 procent och att det dessutom tillämpas två reducerade skattesatser på 6 procent respektive 12 procent. Förslagsställaren gör bedömningen att förslaget stämmer överens med EU-rätten.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian uppges att lagändringen bör träda i kraft den 1 april 2023. Utredaren anser att det är angeläget att ändringen träder i kraft så snart som möjligt.

Vidare uppges att förslaget kan leda till behov av informationsinsatser till företagen. Bedömningen är att Skatteverket är bäst lämpat att avgöra vilka informationsinsatser som krävs för att tillgodose företagets behov, men att förslaget inte kräver informationsinsatser utöver de som normalt sker vid lagändringar. De förändringar som Skatteverket behöver göra ingår i den anpassning som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning och kostnaderna bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen uppges att en stor andel av företagen inom de berörda branscherna bedöms vara mindre företag. I branschen för skomakerier, klackbarer m.m. (SNI 95.230) var omkring 410 företag verksamma 2021 och omkring 80 procent av dessa hade 0 anställda och 99 procent hade 0–4 anställda. Det uppges att i branschen för reparation av andra hushållsartiklar och personliga artiklar (SNI 95.290) ingår lagning och ändring av kläder samt cykelreparationer. Här uppges även lagning ingå av böcker och reparationer av sportartiklar, musikinstrument, leksaker, övriga personliga artiklar och hushållsartiklar. Enligt förslagsställaren fanns det i denna bransch omkring 960 verksamma företag 2021. Omkring 85 procent av dessa hade 0 anställda och 98 procent hade 0–4 anställda. Cykelreparationer återfinns även i branschen specialiserad butikshandel med cyklar (SNI 47.642). Slutligen uppges att år 2021 var omkring 470 företag verksamma i branschen och omkring 45 procent av dessa hade 0 anställda och 80 procent hade 0–4 anställda.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen uppges att den administrativa bördan för företagen bedöms minska något för de fall då företagen i dag hanterar tre olika skattesatser. Som exempel nämns cykelaffärer och skomakare som erbjuder såväl nya cyklar och skor som reparationer av dessa samt bedriver café- eller restaurangverksamhet. För företag som idag säljer exempelvis tidskrifter och erbjuder reparationstjänster som omfattas av den lägre skattesatsen kan dock, enligt förslagsställen, antalet skattesatser komma att öka. Det uppges emellertid var sällsynt med företag som har en verksamhet som innebär att de hanterar tre skattesatser. Förslagsställarens bedömning är att förslaget inte kommer förändra det.

Det uppges att det i Skatteverkets rapport Krånglig moms – en företagsbroms? (Skatteverkets rapport 2006:3), som baseras på data för 2005, anges uppskattningar av företagets administrativa kostnader för mervärdesskatt. I rapporten görs beräkningar av hur företagets kostnader påverkas om företagen måste hantera tre skattesatser i stället för en eller två skattesatser. Den genomsnittliga skillnaden i administrativa kostnader för

mervärdesskatt mellan företag som hanterar tre skattesatser jämfört med företag som hanterar två skattesatser bedöms till ca 5 900 kronor per företag och år. Uppräknat med BNP till 2022 uppges det motsvara ca 8 200 kronor per företag och år.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det uppges i konsekvensutredningen att med förslaget beräknas skatteintäkterna öka med knappt 60 miljoner kronor 2023 (tre kvartal). För 2024 och därefter beräknas skatteintäkterna öka med knappt 80 miljoner per år.

Det uppges att förslaget bedöms leda till högre priser på berörda tjänster. Som exempel på hur priserna påverkas vid fullt prisgenomslag nämns tjänsten byte av cykeldäck vid punktering, som i dag kostar omkring 300 kronor, som efter mervärdesskattehöjningen kommer att kosta omkring 315 kronor inklusive mervärdesskatt. Som ytterligare ett exempel anges tjänsten helrenovering av botten på sko samt byte av sula, som i dag kostar omkring 1 400 kronor och som efter mervärdesskattehöjningen kommer att kosta omkring 1 480 kronor inklusive mervärdesskatt. De högre priserna bedöms minska efterfrågan på vissa reparationer. Det leder i sin tur till en minskad efterfrågan på arbetskraft i branschen vilket medför lägre sysselsättning i branschen. Eftersom reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bedöms kunna utföras av individer med låg utbildningsnivå eller individer med svag anknytning till arbetsmarknaden, kan förslaget, enligt förslagsställaren, leda till något lägre varaktig sysselsättning och högre arbetslöshet i ekonomin som helhet. Branscherna för dessa reparationer bedöms dock sysselsätta förhållandevis få individer, varför sysselsättningseffekten, enligt förslagsställaren, utgör en mycket liten i relation till sysselsättningen i ekonomin som helhet.

Regelrådet kan konstatera att år 2021 berördes 1 840 företag. Såvitt Regelrådet förstår har 1 723, av dessa 1 840 företag, 0-4 anställda. Det uppges att branscherna för reparationer av de uppräknade varorna kan antas minska till följd av förslaget. Regelrådet anser att redovisningen borde ha varit tydligare gällande risken för berörda företag att tvingas upphöra med sin verksamhet.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av andra kostnader är godtagbar, men att redovisningen av förslagets påverkan på företagens verksamhet är bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Regelrådet kan konstatera att det helt saknas redovisning av förslagets påverkan på företagets konkurrensvillkor.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet kan konstatera att det saknas redovisning av dessa förhållanden. Regelrådet har dock i sin granskning av förslaget inte kunnat identifiera någon ytterligare påverkan än den som redan redovisats.

Regelrådet finner därför att utebliven redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden utifrån förutsättningarna i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet kan konstatera att det förvisso saknas redovisning av dessa förhållanden, men att då det handlar om mervärdesskattesatser saknas av förklarliga skäl möjlighet att ta särskild hänsyn till små företag.

Regelrådet finner därför att utebliven redovisning av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning utifrån förutsättningarna i detta ärende är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att de flesta punkter i konsekvensutredningen redovisas på ett godtagbart sätt, men att det helt saknas redovisning av konkurrensförhållanden. Regelrådet anser därutöver att konsekvensutredningens kvalitet hade höjts om effekterna på verksamheten för de allra minsta företagen hade bedömts tydligare. Regelrådet finner likväl att bristen inte påverkar den sammantagna bedömningen på ett avgörande sätt.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning.](#)

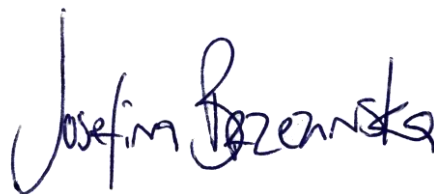
Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 23 november 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjär.

Ärendet föredrogs av: Josefina Brzezinska.



Claes Norberg
Ordförande



Josefina Brzezinska
Föredragande